

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

HARMONICKÁ ŠKOLA
ŠKOLNÍ DRUŽINA

**Základní škola a Základní umělecká škola,
Liberec, Jabloňová 564/43**

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2007

Mgr. Alena Hakelová, ředitelka školy

razítko školy

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika – školní družina	4
2.1 Podmínky přijetí	4
2.2 Provozní doba	4
2.3 Materiální podmínky	4
2.4 Personální podmínky	4
2.5 Ekonomické podmínky	5
2.6 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	5
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1 Cíl vzdělávání v ŠD	8
3.2 Formy vzdělávání	8
4. Výchovně vzdělávací program	9
4.1 Obsah vzdělávání v ŠD	9
4.2 Vzdělávací oblasti napomáhající ke splnění klíčových kompetencí	9
5. Autoevaluace	12

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu
HARMONICKÁ ŠKOLA

Název školy
Základní škola a Základní umělecká škola, Liberec, Jabloňová 564/43

Adresa, kontakty
Jabloňová 564/46, 460 01 Liberec 12
☎ 482 725 220, zs21@volny.cz, www.zsjablonova.euweb.cz

Ředitelka školy
Mgr. Alena Hakelová

Koordinátorky ŠVP
Mgr. Iva Havlenová, Draga Schwertnerová, Štěpánka Syrovátková

Zřizovatel
Město Liberec, nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1, ☎ 485 243 111

Právní forma, IČO
Příspěvková organizace, 65642350

Zařazení do sítě škol, IZO
1.1. 1998, 600 079 899

2. CHARAKTERISTIKA – ŠKOLNÍ DRUŽINA

2.1 Podmínky přijetí

Do školní družiny se závazně žáci přihlašují na začátku školního roku. Rodiče dětí vyplní zápisní lístek, který získají od p. vychovatelek. Rodič je povinen vyplnit obě části zápisního lístku a to část obsahující základní informace o bydlišti a telefonních číslech a druhou část obsahující časy odchodů dětí ze ŠD. Zápisní lístek obsahuje i informace komu může být dítě ze ŠD p. vychovatelkou vydáno. Všechny tyto údaje mohou být během školního roku měněny a rodič je povinen změny hlásit.

Přednostní právo pro zařazení do ŠD mají děti 1. až 3. ročníků, děti z hudebních tříd a děti rodičů, kteří jsou zaměstnaní nebo děti rodiče samoživitele. O přijetí do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Žáci 4. ročníků jsou přijímáni, pokud je volná kapacita a i v těchto případech mají přednost žáci z hudebních tříd.

2.2 Provozní doba

Ranní ŠD je od 6,30hod. do 9,00hod. Ranní ŠD může navštívit každé dítě, které navštěvuje ZŠ a ZUŠ Jabloňová bez ohledu na přijetí ŠD a bez ohledu na věk dítěte.

-odpolední provoz ŠD
11,30hod. - 17,00hod.

Odpolední ŠD je určena pro děti řádně zapsané a evidované v jednotlivých odděleních.

2.3 Materiální podmínky

Tato školní družina se skládá ze čtyř oddělení v prvním patře budovy školy hned nad jídelnou. Dvě oddělení se nacházejí ve třídách, kde dopoledne probíhá výuka. Zbývá dvě oddělení jsou samostatná a probíhá zde i ranní ŠD.

Všechna oddělení jsou vybavena starším nábytkem, koberci, novými pracovními stolky a lavicemi se židlemi. Každé oddělení má svou televizi s DVD. V odpoledních hodinách mohou p. vychovatelky využít ke své výchovně-vzdělávací práci tělocvičnu, knihovnu, dílny, které slouží i jako keramická dílna pro ŠD.

Pro pobyt venku má ŠD k dispozici přední část školní zahrady s velkým altánem a pítkem pro osvěžení. V další části je vydlážděný dvůr s koši na košíkovou, stolem na stolní tenis, šachovnici, místo na hraní kuželek a minifotbálku. Těsně před bránou ZŠ a ZUŠ Jabloňová se nachází hřiště s kolotočem, pískovištěm a prolézačkami. Toto hřiště má škola v pronájmu a školní družina je pravidelně využívá.

Vychovatelky průběžně sledují materiální vybavení školní družiny a doplňují je podle potřeby a to zejména v oblastech sportovních, výtvarných a rekreačních.

2.4 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání v ŠD zajišťují čtyři plně kvalifikované vychovatelky. Jejich vědomosti, dovednosti a znalosti jsou průběžně zdokonalovány v akreditovaných kurzech a samostudiem.

2.5 Ekonomické podmínky

Poplatek za docházku do ŠD je 100Kč měsíčně, pokud ŠD navštěvuje druhé a další dítě ze stejné rodiny je platba za ŠD 50Kč.

Školní družina se platí měsíčně nebo dle možnosti rodičů na více měsíců. Úhradu za ŠD vybírá p. vychovatelka v jednotlivých odděleních a řádně ji eviduje. Jednou měsíčně je vybraná částka spolu s evidencí předána.

2.6 Podmínky a bezpečnosti a ochrany zdraví

Řád ŠD

V souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 30, ods.1, vydávám řád školní družiny:

Obsah:

Všeobecné ustanovení
Organizace a provoz školní družiny
Režim školní družiny
Dokumentace

1. Všeobecná ustanovení

Činnost družiny

Družina poskytuje zájmové vzdělání především pro žáky přihlášené k pravidelné docházce. Zájmové vzdělání ve školní družině je za úplaty. Podmínky úplaty se řídí Směrnicí o stanovení výše příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů za pobyt dítěte ve školní družině. Družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování. Činnost družiny se uskutečňuje – příležitostnou výchovou, vzdělávací, zájmovou a tématickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde škola vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání, pravidelnou výchovou, vzdělávací a zájmovou činnost, využitím otevřené nabídky spontánních činností. Družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

2. Organizace a provoz školní družiny

Přihlašování a odhlašování žáka

Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisového lístku s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny – přihlášky eviduje vedoucí vychovatelka. Činnost školní družiny je určena přednostně pro žáky 1. až 3. tříd. Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení např. dělené vyučovací hodiny, ranní ŠD apod. Odhlášení žáka z docházky školní družiny oznámí rodiče písemnou formou vedoucí vychovatelce. O vyloučení z docházky do školní družiny rozhodne ředitel školy na

základě návrhu vedoucí vychovatelky. Rozhodnutí o vyloučení dítěte sdělí ředitel rodičům písemně.

Provoz školní družiny

Provozní doba ve školní družině probíhá od pondělí do pátku a to od 6,30-9,00hod. a 11,30 až 17hod. V době prázdnin nebo mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna, pokud počet přihlášených žáků není nižší než 8. V případě malého zájmu o ŠD v tomto období zajistí vedoucí vychovatelka docházení přihlášeného dítěte do jiného zařízení. Výchovně vzdělávací práce a další činnosti ve školní družině probíhají podle rozvrhu činností a režimu, který schvaluje ředitelství školy. Vyučovací jednotka ve výchovně vzdělávací práci ŠD je 60min. k činnosti ŠD je možné po dohodě s vedením školy využívat tělocvičnu, hudebnu, školní hřiště a uvolněné učebny. Počet oddělení: 4. Docházka dětí je evidována v Přehledu výchovně vzdělávací práce. Naplňování oddělení: oddělení školní družiny se naplňuje nejvýše do počtu 32 účastníků, nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka je 32 žáků denně přítomných – limit pro počet je dán velikostí učebny a mírou bezpečnosti žáka v provozu oddělení.

Docházka do ŠD

Budova školy je zpřístupněna žákům k docházce do činností ŠD v ranním provozu od 6,30 – 6,30hod. Ráno děti přicházejí do budovy školy hlavním vchodem, v šatně si uloží věci do své skříňky a odejdou do ŠD. V odpoledním vstupují žáci do provozu ŠD od 11,50 do 13,45hod. Žák vstupuje do činností ŠD v nahlášeném režimu, který je uveden zákonným zástupcem na zápisovém lístku. Bez písemné omluvy rodičů je účast v zaměstnáních ŠD povinná. Nepřítomnost žáka v ŠD je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut rodiči z vyučování, ohlásí vychovatelce tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Omluva je písemná nebo telefonická. Odhlášku ze stravování v případě nepřítomnosti žáka provádí rodiče sami. Uvolnění z denní činnosti ŠD je jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce a s osobním vyzvednutím žáka. Režim vyzvedávání žáka z činností ŠD – po ukončení vyučování do 13,45hod. a dále od 15,00- 16,00hod. z důvodů narušení plánovaných odpoledních činností. Po 13,30hod. jsou všichni žáci s vychovatelkou na odděleních. Ta nesmí ponechat děti bez dozoru, musí se jim plně věnovat. V 15,00hod. končí pobyt na odděleních nebo venku. Děti, které jdou samy domů, odcházejí, ostatní děti jsou s vychovatelkou, která má ten den službu, na oddělení až do příchodu zákonného zástupce. Při nevyzvednutí žáka zákonným zástupcem z činnosti ŠD do konce stanovené provozní doby ŠD má vychovatelka přístup k telefonu. Dle telefonické domluvy s rodiči vyčká s žákem až do příchodu rodičů či daného zástupce. Není-li nikdo ze zákonných zástupců či uvedených kontaktních osob k zastížení, sdělí situaci řediteli školy, případně policii. Problém může řešit i odvodem dítěte k sobě domů a pokoušet se dále o kontakt se zákonnými zástupci.

Pravidla chování žáku při činnostech ŠD

Žáci se řídí pokyny vychovatelky ŠD, pravidly vnitřního řádu ŠD a školního řádu. Bez vědomí vychovatelky žák neopouští oddělení ŠD. Doba pobytu ve školní družině se řídí údaji na zápisovém lístku. Na oběd jsou mladší děti odváděny v doprovodu vychovatelek ŠD. Osobní věci má každý žák označeny příjmením. Případnou ztrátu či nalezení hlásí žák nebo zákonný zástupce ihned vychovatelce. K hrám, hračkám, knihám atd. se žáci chovají ohleduplně a šetrně. Úmyslné poškození nebo zničení herního zázemí či vybavení nahradí

nebo opraví rodiče. Do hodnocení a klasifikace chování žáka se započítávají i projevy chování v činnostech ŠD –i zde platí ustanovení vyhlášky o základní škole. Pokud žák soustavně narušuje činnost ŠD, opakovaně porušuje vnitřní řád ŠD a školní řád, může být z rozhodnutí ředitele školy z docházky do ŠD vyloučen.

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ŠD

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních. Veškeré zjištěné nedostatky vychovatelky okamžitě nahlásí vedení školy. Při úrazu žáka zváží vychovatelka situaci – ošetří sama, zavolá rodiči, případně, lékařskou pomoc. Žák je povinen okamžitě hlásit vychovatelce každé zranění při činnostech. Během provozu ŠD nevstupují z hygienických a bezpečnostních důvodů zákonní zástupci či jimi pověřené osoby do výchovných prostor školy a oddělení ŠD, čekají na své dítě ve vstupní hale. Komunikace s vychovatelkami probíhá přes vchodový telefon. Žáci nemohou být z bezpečnostních důvodů uvolněni ze ŠD na zavolání telefonem. Individuální pohovory mohou probíhat na základě osovni domluvy, v rámci třídních schůzek a konzultací. Pedagogičtí zaměstnanci ŠD i žáci ŠD se dále řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanoveními školního řádu.

Pitný režim

Pitný režim zajišťují vychovatelky ŠD nápoji zakoupenými z prostředků ŠD.

Nepřítomnost zaměstnance

Při krátké nepřítomnosti vychovatelky (náhlá nezbytná nepřítomnost v průběhu dne) je možné spojit oddělení tak, aby v jednom oddělení nepřesáhl počet dětí 32. Vychovatelka daného oddělení přizpůsobí činnost tomuto počtu. S touto situací je vždy obeznámeno vedení školy. Předem známá nepřítomnost vychovatelky přesahující 1 den je řešena zástupem.

Režim školní družiny

6,30 – 9,00hod. – do 7,30hod, příchod do ŠD, převážně odpočinková činnost, klidové hry, stolní hry, hračky, činnost dle zájmu

11,50 – 13,00hod. oběd, osobní hygiena, volná činnost

13,00 – 13,30hod. odpočinková činnost (besedy, četba, vyprávění, tématické rozhovory)

13,30 – 15hod. činnost zájmová – aktivity v oblasti Vv, Pč, Hv, Tv, sportovní a turistická, přírodovědná, příprava na vyučování formou kvízů, soutěží, křížovek apod., účast dětí v zájmových kroužcích

15,00 – 17,00hod rekreační činnost, stolní hry, úklid osobních věcí postupný odchod dětí domů

Dokumentace vedená v oddělení školní družiny

Zápisový lístek pro žáky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce. Přehled výchovně vzdělávací práce. Docházkový sešit.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU V ŠD

ŠVP v ŠD je realizována v návaznosti na ŠVP školy

3.1 Cíl vzdělávání v ŠD

- získávání stále nových vědomostí, dovedností, návyků ve všech složkách výchovy
- prohlubovat dovednosti v oblasti sebeobslužné (v jídelně, šatně apod.)
- za aktivní spolupráce všech zúčastněných vytvářet pozitivní klima ve ŠD
- vést žáky ke spolupráci, k přátelské komunikaci, k odpovědnosti za své jednání a chování, k dodržování stanovených pravidel
- posilování objektivní sebehodnocení dětí
- upevňování vztahů mezi jednotlivými zúčastněnými (pg, rodičů, dítě)
- navazování atmosféry důvěry a úcty
- stálé seznamování s prací ve ŠD (internet, nástěnky, výstavky, drobné dárečky)
- umožnit konzultace, eventuálně individuální návštěvy ŠD
- vést k posilování mravní výchovy
- vést ke zdravému životnímu stylu (svět bez drog, kouření, alkoholismus)
- ochrana životního prostředí (recyklace apod.)
- prohlubování a upevňování učiva ve volném čase, využívat všech možností – besedy, didaktické hry
- zvyšovat tělesnou zdatnost dětí
- ohleduplnost a takt v kolektivu

3.2 Formy vzdělávání

Činnost školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- 1) oslavy, besídky, diskotéky spojeny se soutěžemi
- 2) pohybové hry ve třídě nebo na hřišti
- 3) turnaje mezi jednotlivými odděleními
- 4) testy, kvízy, tajenky, hádanky, rébusy
- 5) smyslové hry, podporující rozvoj sluchu, hmatu, zraku, čichu
- 6) hry podporující rozvoj fantazie, dramatizační hry
- 7) námětové hry, hry s nápodobou (obchod, ordinace)
- 8) dopravní výchova, jízdy na koloběžkách, základní dopravní značení, přechod

9) využití estetických a pracovních činností ve ŠD

10) využití zájmových činností event. zájmových kroužků, které provozuje ŠD

4. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

4.1 Obsah vzdělávání v ŠD

Vzdělávací oblasti:

- Jazyk a jazyková komunikace
- matematika a počítačová gramotnost
- Člověk a společnost (Prvouka, Vlastivěda)
- Člověk a příroda (Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda)
- Umění a kultura (Hudební, Výtvarná, Dramatická)
- Člověk a zdraví (Prvouka, Tělesná výchova, Přírodověda)
- Člověk a svět práce (praktické dovednosti)

4.2 Vzdělávací oblasti napomáhají ke splnění klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální	K1
Kompetence komunikativní	K2
Kompetence občanské	K3
Kompetence k řešení problémů	K4
Kompetence k učení	K5
Kompetence k naplňování volného času	K6

OBLAST	VZDĚLÁVACÍ CÍL	ŽIVOTNÍ DOVEDNOSTI? KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V PLÁNU ŠD
JAZYK	Schopnost dorozumět se s ostatními lidmi	K2 K4 K5	Hry s písmeny a slovy, rozšiřování slovní zásoby, komunikační hry a cvičení, práce s literárním textem – dramatické hry.
MATEMATIKA + POČÍTAČOVÁ GRAMOTNOST	Porozumění základním matematickým úkonům. Schopnost porozumět, třídít a zpracovávat informace.	K4 K5	
SPOLEČNOST	Poznávání člověka a jeho role ve společnosti	K1 K2 K3 K4 K6	
PŘÍRODA	Rozumové poznávání přírodních zákonitostí	K5	Péče o květiny a poznávání květin, stromů, listů, plodů. Léčivé byliny, zvířata ve volné přírodě a v ZOO, péče o ptáčky v zimě.
UMĚNÍ	Poznávání okolního světa prostřednictvím umění	Tvořivost Představivost Fantazie K1 K6	Dramatická výchova: návštěvy divadelních představení, hry na rozvíjení fantazie a představivosti, rozvoj smyslového vnímání, prostorové cítění, hry v roli, improvizace. Výtvarná výchova: využití různých technik a pomůcek (vodovky, tempery, křídly, pastelky, voskovky) kreslení ovoce, zvířat, obrázky s vánoční a zimní tematikou, jarní květiny a příroda, pohádkové postavy, kresba na chodník, letní plakát, kreslení dle přání dětí Hudební výchova: zpěv známých i nových písní, vánoční koledy, písnička pro maminku, písničky k táboráku, doprovod kláves, flétny

ZDRAVÍ	Osvojení zdravého životního stylu	K3 K6	Pohybové a sportovní hry v tělocvičně a na hřišti, vycházky do přírody, zimní sporty. Vytváření zdravých životních návyků a hygieny, základy 1. pomoci.
SVĚT PRÁCE	Schopnost prakticky zvládat manuální činnosti a dovednosti	K6	Ruční práce, práce s papírem, dřevem, modelínou, přírodninami, výroba dárků a přání, skládaček a ozdob z papíru, náramků, velikonoční kraslice, výroba dopravních značek, výroba krmítka, čarodějnice. Využití různých technik. Práce na školní zahradě, úklid školná zahrady, okolí školy.

5. AUTOEVAULACE ŠD

Napomáhá ke zkvalitnění práce pg.

- 1) Cíl - zlepšení spolupráce učitel, vychovatel, rodič a žák
- 2) Kvalitnější zpětná vazba mezi zúčastněnými
- 3) zkvalitňování prostředí a podmínek
- 4) zlepšení tvůrce aktivity

Nástroje autoevaulace

- rozborů úspěšnosti jednotlivých činností
- zpětná vazba
- individuální rozhovory s dětmi
- individuální rozhovory s rodiči
- spolupráce
- ankety, dotazníky
- výstavky
- prezentace na webových stránkách

Časový harmonogram

- návštěva třídních schůzek
- možnost individuálních návštěv rodičů v ŠD
- hospitace v ŠD
- návštěvní dny v ŠD